

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

к. філософ. наук, доцент

Тіна САВИЦЬКА

“_____” _____ 20____ р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 18 від “07” 05 2024 р.

Завідувач кафедри педагогіки, д.п.н., професор

Руслан СОПІВНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

професор кафедри педагогіки д.п.н., професор

Оксана ВАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ»

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)

Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)

Факультет: гуманітарно – педагогічний факультет

Розробники: професор кафедри педагогіки доктор педагогічних наук, професор

Мірошніченко В.І.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«Інноваційні технології в освіті»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	«Бакалавр»	
Спеціальність	015 Професійна освіта (015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології»)	
Освітньо-професійна програма	«Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальн ої дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	4	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Інноваційні технології в освіті» – оволодіння необхідним обсягом знань щодо теоретичних основ педагогічної інноватики, загальних тенденцій розвитку інноваційних освітніх процесів, змісту і структури інноваційної діяльності викладача, технології підготовки педагога до роботи в системі інноваційної освіти.

Завдання дисципліни – аналіз особливостей технологічного підходу до навчального процесу; проведення порівняльного аналізу традиційної та інноваційної систем навчання; висвітлення особливостей, змісту, переваг і меж застосування інноваційних технологій в контексті сучасних концепцій педагогічної теорії та практики; розгляд інноваційних технологій навчання і викладання

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

СК 3. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.

СК 5. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

СК 8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням,

проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи інноваційних процесів в професійній освіті

Тема 1. Поняття про технології в освіті. Технологічний підхід до процесу навчання. Особистісно орієнтована освіта і технології. Гуманістична спрямованість освітніх технологій. Педагогіка співробітництва. Технології колективно-творчого виховання. Процес функціонування нових педагогічних технологій. Перспективи та проблеми впровадження нових педагогічних технологій у закладах освіти.

Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики Інноваційність як одна з домінуючих тенденцій розвитку людства. Інноваційність у сучасному освітньому просторі. Педагогічна інноватика у структурі наукового знання. Історія виникнення інноваційного навчання.

Тема 3. Особливості інноваційної діяльності педагога Особливості інноваційної педагогічної діяльності. Сутність інноваційної педагогічної діяльності. Антиінноваційні бар'єри у професійній діяльності педагога та способи їх подолання. Управління інноваційною педагогічною діяльністю. Готовність педагога до інноваційної професійної діяльності.

Тема 4. Інновації як засіб активізації навчання Проблема пошуку ефективних засобів активізації пізнавальної діяльності студентів. Рівні активності студентів. Реалізація змісту індивідуальної освітньої програми засобами різноманітних організаційних форм і методів навчання, заснованих на активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, їх самостійності.

Тема 5. Інноваційні технології в системі професійної освіти Іноваційні технології – спосіб підвищення пізнавальної активності та професійної

компетентності учнів. Досвід впровадження інноваційних технологій навчання в системі «загальноосвітні - загальнотехнічні – спеціальні предмети» . Застосування інноваційних методик на уроках виробничого навчання в професійно-технічних навчальних закладах. Методика оцінювання учнів на інтерактивному уроці.

Змістовий модуль 2.

Інноваційні технології навчання: умови запровадження, різновиди, зміст, особливості

Тема 6. Технологія проблемного навчання Концептуальні положення технології проблемного навчання. Правила постановки навчальної проблеми. Система методів проблемного навчання. Структура проблемного уроку.

Тема 7. Ігрові технології навчання Функції ігрової діяльності. Сутність ігрових технологій навчання та умови їх забезпечення. Ігри-вправи. Ігрова дискусія. Ігрова ситуація. Етапи рольової гри. Класифікація ділових навчальних ігор.

Тема 8. Технологія інтерактивного навчання Педагогічні умови реалізації інтерактивного навчання. Структура й характеристика інтерактивних технологій навчання у закладах професійнотехнічної освіти. Технології кооперативного навчання. Технології колективногрупового навчання. Технології ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань. Методика інтерактивного уроку.

Тема 9. Технологія розвивального навчання Історико-педагогічні передумови та психологічні основи розвивального навчання, аналіз його переваг та недоліків. Аналіз основних ідей теорії розвивального навчання у працях відомих педагогів світу.

Тема 10. Технологія розвитку критичного мислення Теоретичні засади технології розвитку критичного мислення. Поняття «критичне мислення» і його характеристики. Інтерактивна основа технології розвитку критичного мислення. Інтерактивна основа технології розвитку критичного мислення. Аналіз практики застосування технології розвитку критичного мислення на заняттях з професійно орієнтованих дисциплін.

Тема 11. Сучасні інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті. Організація методичного супроводу упровадження інформаційнокомунікаційних технологій в освітній процес. Використання ІКТ у виховній роботі. Використання ІКТ в управлінській діяльності керівника закладу освіти. Персональний блог – інструмент зміцнення позитивного іміджу педагога. Сучасні електронні засоби інформування батьків та громадськості. Використання Інтернет –ресурсів для підвищення професійної компетентності педагогів.

Тема 12. Проектна технологія Історія виникнення, сутність та специфіка методу проектів. Історична довідка про виникнення методу проектів. Суть методу проектів. Вимоги до застосування методу. Класифікація проектів.

Головні умови організації роботи над проектом: Методика проектної діяльності. Етапи роботи над проектом.

Тема 13. Технологія особистісно-орієнтованого навчання Суть та цілі особистісно орієнтованого навчання. Основні ознаки особистісно орієнтованого навчання. Психолого-педагогічні підходи до підготовки учнів у особистісно-орієнтованій технології навчання Зміст, методи та прийоми технології особистісно орієнтованого навчання. Технологія особистісно орієнтованого уроку.

Тема 14. Технологія мотивації успіхом Створення «ситуації успіху» як засіб забезпечення мотиваційної достатності на заняттях. Умови створення ситуації успіху. Алгоритм створення ситуації успіху (зняття страху; мотивація діяльності; авансування; прихована інструкція; персональна винятковість; педагогічне навіювання; висока оцінка деталей отриманого результату). Прийоми створення ситуації успіху.

Тема 15. Технологія формування творчої особистості Історія виникнення технології. Сутність та специфіка творчої діяльності. Механізми організації творчої діяльності. Мета і завдання технології. Зміст технології. Вимоги до особистості викладача.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижн і	усього о	у тому числі					усього о	у тому числі					
			л	п	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційних процесів в професійній освіті														
Тема 1. Поняття про технології в освіті	1	8	2	2			4							
Тема 2. Загальні засади педагогічної інноватики	1	8	2	2			4							
Тема 3. Особливості інноваційної діяльності педагога.	3	8	2	2			4							
Тема 4. Інновації як засіб активізації навчання	3	8	2	2			4							
Тема 5. Інноваційні технології в системі професійної освіти	5	8	2	2			4							
Разом за змістовим модулем 1		40	10	10			20							

**Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання:
умови запровадження, різновиди, зміст, особливості**

Тема 6. Технологія проблемного навчання	5		2	2		4							
Тема 7. Ігрові технології навчання	7		2	2		4							
Тема 8. Технологія інтерактивного навчання	7		2	2		4							
Тема 9. Технологія розвивального навчання	9		2	2		4							
Тема 10. Технологія розвитку критичного мислення	9		2	2		4							
Тема 11. Сучасні інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі	11		2	2		4							
Тема 12. Проектна технологія	11		2	2		4							
Тема 13. Технологія особистісно орієнтованого навчання	13		2	2		4							
Тема 14. Технологія мотивації успіхом	13		2	2		4							
Тема 15. Технологія формування творчої особистості	15		2	2		4							
Разом за змістовим модулем 2	80		20	20		40							
Усього годин	120		30	30		60							

3. Теми практичних занять

№ зан.	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інноваційних процесів в професійній освіті	
1	Знайомство з основами STEM-освіти.	2
2	Тренінги з розвитку soft-skills.	2
3	Кейс-стаді в освіті.	2

4	Створення та проведення веб-квестів.	2
5	Використання інтерактивних підходів у навчанні студентів спеціальності «Професійна освіта».	2
	Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання: умови запровадження, різновиди, зміст, особливості	
6	Інтерактивні методи оцінювання.	
7	Розробка та використання навчальних ігор у закладах вищої освіти.	
8	Використання інтерактивних опитувань та анкет.	2
9	Онлайн-платформи для спільного навчання.	2
10	Інтерактивні вправи для розвитку критичного мислення.	2
11	Організація групових проектів та робота в команді.	2
12	Реалізація проектних завдань у навчанні	2
13	Соціальні мережі для навчання.	2
14	Елементи гейміфікації в навчанні.	2
15	Практикуми з розвитку творчих навичок.	2
	Разом годин практичних занять	30

4. Теми самостійної роботи

№ зан.	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1.	
1	Традиційні технології навчання: мета, засоби, позитивні здобутки і межі застосування	4
2	Інноватика в системі вищої освіти.	4
3	Технологія коучингу.	4
4	Технології та методи активізації пізнавальної діяльності.	4
5	Дуальне навчання.	4
	Змістовий модуль 2.	

6	Проблемні ситуації в освіті.	4
7	Модифікації ділових ігор.	4
8	Відбір інтерактивних методів навчання.	2
9	Поняття цілеспрямованої навчальної діяльності.	4
10	Таксономія навчальних цілей Б.Блума.	4
11	Мультимедійні технології в освіті.	4
12	Зміст проектної роботи.	4
13	Організація особистісно орієнтованого навчання.	4
14	Шляхи формування мотивації.	4
15	Вимоги до особистості педагога.	4
	Разом годин самостійної роботи	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти із навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <http://elearn.nubip.edu.ua>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Томаш В.В., Никирса І.І. Інноваційні технології в освіті: навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 112 с.
2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.
3. Харченко, С. Я. Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення. [Монографія]. Київ: Талком, 2019. 343.
4. Дем'яненко, Н. М. Інноваційні авторські освітньо-виховні системи: досвід учителів України : наук.-метод. посібник. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 353.

Допоміжна

1. Кремень, В. Г., Ільїн, В. В., Борінштейн Є. Р., Гальченко, М. С., Ліпін, М. В., Погрібна, Д. В., Савчук, Н. В., Федорчук, О. А. Стратегії формування творчої особистості: методи, прийоми, форми. [Монографія]. Київ : Інститут обдарованої дитини 134 НАПН України, 2020. 320.
2. Петренко, А. Ш. Європейський досвід дослідження та розроблення новітніх навчальних технологій для інформаційного суспільства. Актуальні

проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: Збірник наукових праць, 2020. № 1(3), 371379.

3. Толочко, С. В. Цифрова компетентність педагогів в умовах цифровізації закладів освіти та дистанційного навчання. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2021. № 13 (169), 28–35.

4. Rebukha, L., Polishchuk, V. Ukrainian Society and Covid-19: the Influence of the Pandemic on Educational Processes in Higher School. *Postmodern Openings*, 2020. 11(2), 120-127.

5. Solianyk, S. Digitalization ta informatization vischo school. *Sciences of Europe*, 2021. 72, 47–54.

6. Літченко, О. Спілкуємося з батьками вихованців онлайн: шість корисних сервісів. Вихователь-методист дошкільного закладу, 2021. 1, 34–36.

7. Лебедик Л. В., Стрельников В. Ю., Стрельников М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст]: Навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Полтава : АСМІ, 2020. 303.

8. Йордан, Г. М., Йордан, Х. В. (2020). Інформатизація освіти як основа розвитку інформаційного суспільства. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи. Матеріали V Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (Тернопіль, 30 квітня, 2020). (с. 115–117). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка.

9. Карплюк, С. О. (2019). Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку. Матеріали методол. семінару НАПН України. (Київ, 4 квітня 2019 р). (с. 188–197). Київ.

10. Запорожцева Ю. С. (2019) Інформативно-цифрова компетентність як складник сучасного навчально-виховного процесу. Теорія і методика професійної освіти. 12. Т. 1., 79–82. 94. Заспа, Г. О. 2021.

11. Концентрична інформаційна технологія організації цифрової трансформації освітньої діяльності закладів вищої освіти. (Дис. ... канд. техн. наук за спеціальністю 05.13.06). Черкаський держ. технол. ун-тет. Черкаси, 175.

12. Гребеник І. С. Формування цифрової компетентності керівників навчальних закладів. *Open educational e-environment of modern University*. 2019. № 6. С. 17–25.

13. Буйницька, О., Варченко-Троценко, Л., & Грицеляк, Б. Цифровізація закладу вищої освіти. *Освітологічний дискурс*. 2020. 1 (28), 64–79.

14. Брик, Р. С. Формування інноваційної компетентності у майбутніх керівників закладів освіти як ефективна умова забезпечення якості освіти. Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку. Матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 28 жовтня 2022 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 215–221.

15. Арешонков, В. С. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. Вісник НАПН України, 2020. 2 (2), 1–6.

16. Аббас, Н. Принцип педагогіки партнерства. Програма модернізації та розвитку НВК на 2019-2024 рр. Директор школи. 1–2 (865–866), 64–117. 2. Аксьонова, Г., Борлак, Л. 2021. Педагогіка партнерства НУШ: тренінгові заняття. Методист, 1–2, 80–87.

17. Білоус І., Дем'янюк А., Кричківська О. Інноваційні технології навчання в контексті розвитку сучасної освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, 2022. 1 (349), 136 – 147.

18. Ребуха Л. З. Теоретичні і методичні засади фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. (Автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 Теорія і методика проф. освіти). Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницький. 2019. 199.

19. Ребуха Л. З. Характеристика засобів інноваційних технологій для фундаменталізації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності: зб. наук. праць. Львів, 2018. 17, 156–161.

20. Тоцька О. Л. Концептуальні засади управління розвитком вищої освіти в Україні: трансформація напрямів державної політики. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку, 2020. 22, 64–70.

Інформаційні ресурси

1. Tam, G., & El-Azar, D. (2020). Three ways the coronavirus pandemic could reshape education. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2020/03/3-ways-coronavirus-is-reshaping-education-and-what-changes-might-be-here-to-stay>

2. Куліненко, Л. Педагогічна інноватика і сучасна реформа школи: праксеологічний вимір. Збірник наукових праць ЛОГОС. 2021. <https://doi.org/10.36074/logos>

3. UNESCO. Alternative solutions to school closure in Arabian countries to ensuring that learning never stops Covid-19 education response. 2020. <https://en.unesco.org/news/alternative-solutions-school-closure-arab-countries-ensuring-learning-never-stops>

4. Проєкт Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року 2021. <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-naukimon-zaproschuye-do-gromadskogo-obgovorennya>